

A Fővárosi Ítéltábla a Litresits Ügyvédi Iroda (*ügyvédi iroda címe.*, ügyintéző: dr. Litresits András ügyvéd) által képviselt Magyar Szocialista Párt (*kérelmező címe*) kérelmező, a Pest Megyei Területi Választási Bizottság (*címe*) 2019. október 2. napján meghozott, 156/2019. (X. 2.) számú TVB határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelem folytán megindult nemperes eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

v é g z é s t:

A Fővárosi Ítéltábla a Pest Megyei Területi Választási Bizottság 156/2019. (X. 2.) számú TVB határozatát – az Érd Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága 136/2019. (IX. 26.) számú határozatára kiterjedő hatállyal – megváltoztatja és a kifogást elutasítja.

A 10.000 (tízezer) forint feljegyzett eljárási illetéket a Magyar Állam viseli.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A ... meghatalmazott által képviselt Magyar Szocialista Párt, Lehet Más a Politika, Demokratikus Koalíció, Civil ÉRDek, Érdi Bőtermő, Lokálpatrióta és Érdekvédelmi Egyesület, Momentum Mozgalom, Mindenki Magyarországa Mozgalom, Párbeszéd Magyarországért Párt, Magyar Liberális Párt – Liberálisok kifogást nyújtottak be és kérték, hogy az Érdi Helyi Választási Bizottság állapítsa meg a jogszabálysértés tényét és az Érdi Helyi Választási Irodát, mint jogsértőt a további jogszabálysértéstől tiltsa el.

Előadták, hogy a Helyi Választási Bizottság 2019. szeptember 18. napjától kezdve nem teszi közzé a nyilvános üléseiről készült jegyzőkönyveket a <https://www.erd.hu/kozerdeku-informaciok/valasztasok/onkormanyzati-valasztas2019./hvb---helyi-valasztasi-bizottsag/hvb-jegyzokonyvek> oldalon. Az utolsó nyilvános és megismerhető jegyzőkönyv a 2019. szeptember 10-i ülésről készült.

A <https://www.erd.hu/kozerdeku-informaciok/valasztasok/onkormanyzati-valasztas2019./hvb---helyi-valasztasi-bizottsag/hvb-ulesek> oldal alapján a Helyi Választási Bizottság 2019. szeptember 10-i ülés óta három ülést tartott (2019. szeptember 18., szeptember 19. és szeptember 23. napján), azonban ezen ülésekről készült jegyzőkönyv nem elérhető, mivel azok nem kerültek az előző bekezdésben rögzített link alatt feltöltésre.

Hivatkoztak a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 49. § (2) bekezdésben foglaltakra, mely szerint a választási bizottság a határozatát – a személyes adatok kivételével – nyilvánosságra hozza. Az analógia és a józan ész alapján is irányadónak tekintették az NVB Ügyrendjének 7. § (14) bekezdését, mely szerint az NVB üléséről jegyzőkönyv készül, amelynek elkészítéséről a Titkárság gondoskodik. A jegyzőkönyv a Ve. 40. § (3) bekezdésében foglaltakon túlmenően tartalmazza a napirendek vitája során kifejtett jogi álláspontok lényegét, az ülést vezető elnök összefoglalóját a vitában elhangzott érvelésekről és a szavazás(ok) eredményét. A jegyzőkönyvet az ülést vezető elnök írja alá. Az ülésről készült jegyzőkönyvet a [www.valasztas.hu](http://www.valasztas.hu) oldalon közzé kell tenni. A Titkárság a bizottság üléséről – kizárólag a jegyzőkönyv elkészítése érdekében, technikai

segítség céljából – hangfelvételt készíthet, amelyet a jegyzőkönyv aláírását követően megsemmisít. A közzététel hiánya megítélésük szerint sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés e) és f) pontjaiban foglalt és (2) bekezdésében foglalt nyilvánosság és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét, és a választási szervek rendelkezésére álló adatok nyilvánosságának szabályát, ugyanis a határozatokat és ezzel együtt a jegyzőkönyveket is nyilvánosságra kell hozni az ülést követően, ellenkező esetben kizárt a nyilvánosság megvalósulása.

Érd Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága a 136/2019. (IX. 26.) HVB számú határozatával a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

Azt állapította meg, hogy a kifogás nem tartalmazta annak a jogszabálynak a pontos megjelölését, melyet a HVI megsértett az üléseiről készült jegyzőkönyvek megjelentetésének elmulasztásával kapcsolatban.

Határozatában hivatkozott, a Ve. 201. § (1) bekezdésére, a Ve. 215. § (2) bekezdésére és a Ve. 212. § (2) bekezdésében foglaltakra.

A ... meghatalmazott által képviselt Magyar Szocialista Párt, Lehet Más a Politika, Demokratikus Koalíció, Civil ÉRDek, Érdi Bőtermő, Lokálpatrióta és Érdekvédelmi Egyesület, Momentum Mozgalom, Mindenki Magyarországa Mozgalom, Párbeszéd Magyarországért Párt, Magyar Liberális Párt – Liberálisok fellebbezést nyújtott be a 136/2019. (IX. 26.) HVB határozattal szemben, melyben a határozat megváltoztatását és a kifogásnak teljes egészében helyt adó döntés meghozatalát kérték.

Előadták, hogy a HVB határozatában tévesen értelmezi a Ve. jegyzőkönyvekre vonatkozó előírásait, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a választási bizottság jegyzőkönyveit nem kell az ülést követően, az ülésen hozott döntésekkel egyidőben nyilvánosságra hozni, azaz a jegyzőkönyveket ebből a szempontból a választási eljárás nyilvánosságának alapelve alól ki lehet vonni.

A Ve. 40. § (1) bekezdése értelmében a választási bizottság ülése nyilvános. Ennek értelmében, a választási bizottság ülésén elhangzottak, az azon való történések, tehát mindaz, amit az ülésekről készítendő jegyzőkönyvekben is fel kell tüntetni, értelemszerűen a nyilvánosság szabálya alá tartozik.

A Ve. 40. § (3) bekezdése rögzíti, hogy a választási bizottság üléseiről jegyzőkönyv készül. A jegyzőkönyv biztosítja, hogy a nyilvánosság számára egyértelműen kitűnjön, a választási bizottságokat törvényes módon választották meg, és a törvény előírásainak megfelelően működnek, azokon a szükséges többség megjelenik, a határidőket betartva hoznak határozatokat stb. Ha a jegyzőkönyveket nem kellene az ülésen hozott döntésekkel együtt nyilvánosságra hozni, akkor a felsorolt kritériumok ellenőrizhetősége sérülne, a választópolgárok közössége nem tudná megállapítani a választási bizottság törvényes működésének körülményeit.

Előadták, hogy a nyilvánosság követelményét önmagában még nem tudja biztosítani az, hogy a választási bizottság ülése nyilvános. A választópolgárok többsége ugyanis ezeken az üléseken nem tud megjelenni. Álláspontjuk szerint a választási bizottságok a jegyzőkönyvek közzétételén keresztül tudják csak biztosítani működésük nyilvánosságát.

Megítélésük szerint ha a választási bizottság üléseiről a jegyzőkönyv késedelmesen kerül közzétételre, sérülhet az érintettek Ve. 221. §-ban rögzített fellebbezéshez és a Ve. 222. §-ában rögzített bírósági felülvizsgálathoz való joga.

Mindezt alátámasztja a Ve. 2. § (1) bekezdés f) pontjában rögzített, a választás nyilvánosságának alapelve is. Ezen alapelv jelentőségét az adja, hogy érvényesülése nélkül bár lehet a törvényeknek megfelelő választást lebonyolítani, azonban a választások legitimitásához szükséges bizalmi tényező érvényesülése hiányában a megválasztott testületek mégsem rendelkeznének a választópolgárok által elismert felhatalmazással.

A kifejtettek alapján, a választási bizottságok nem csupán alapelvi szinten előírt, hanem a működésükre vonatkozóan tételesen is megfogalmazott nyilvánosság követelményének csak úgy tudnak megfelelni, ha az üléseiken történeteket rögzítő jegyzőkönyveket, az ülésen hozott határozatokkal egyidőben nyilvánosságra hozzák. Ez a HVB döntése értelmében Érd Megyei Jogú Város honlapján való közzététellel megvalósulhat.

A Pest Megyei Területi Választási Bizottság a 156/2019. (X. 2.) TVB határozatával a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

Azt állapította meg, hogy a fellebbezést a jelölő szervezetek képviselőjében benyújtó ... az Érdi Helyi Választási Bizottság delegált tagja. A Ve. 223. § (2) bekezdésére utalással kifejtette, hogy nem nyújthat be fellebbezést az ügyben eljáró választási bizottság és annak tagja. Úgy minősítette, hogy a Ve. általánosan fogalmaz, de értelmezése szerint ez azt jelenti, hogy a választási bizottság tagja sem saját nevében, sem megbízottként nem nyújthat be fellebbezést.

Álláspontját úgy részletezte, hogy a Ve. 14. § (1) bekezdése alapján a választási bizottságok elsődleges feladata a választási eredmény megállapítása, a választások tisztaságának, törvényességének biztosítása, a pártatlanság érvényesítése és szükség esetén a választás törvényes rendjének helyreállítása. A Ve. 16. §-a szerint a választási bizottság választott és megbízott tagokból áll, azonban e tagok feladatai között nem tesz különbséget a törvény. Álláspontja szerint ezért a választási bizottság tagjának tiszttségével összeférhetetlen az, hogy a jelölő szervezetek nevében fellebbezést nyújtson be.

Az TVB határozatával szemben a Magyar Szocialista Párt kérelmező 2019. október 5. napján felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, melyben az TVB határozatának megváltoztatását és a kifogásnak helyt adó határozat meghozatalát kérte.

Előadta, hogy az érintettségét az alapozza meg, hogy mint jelölő szervezet, Érd Megyei Jogú Város területét képező választókerületben – más jelölő szervezetekkel közös – jelölteket állított, és az ügy alapjául szolgáló fellebbezés benyújtója is volt. Hivatkozott a Kúria Kvk.I.37.513/2019/2. számú határozatában kifejtettekre, amely szerint a kérelmező jelölő szervezet érintettségét megalapozza, ha ugyanazon választókerületben állít jelölteket, mint amelyben a jogszabálysértés történt, különösen akkor, ha a kampányszabályok megsértése az ügy tárgya. Mindezekre tekintettel a jogszabálysértő határozat az MSZP jogát, jogos érdekét sérti.

Jogszabálysértésként hivatkozott a Ve. 43. § (1) bekezdésére, Ve. 223. § (2) bekezdésére, Ve. 231. §-ra.

Előadta, hogy ... nem a saját nevében nyújtotta be a fellebbezést. A fellebbezés jogával a kifogást tevő jelölő szervezetek éltek. A jogi személyek nevében az eljárási cselekményt – a Ve. szerinti fellebbezés benyújtását – főszabályként a jogi személy képviselőjére, a jogi személy vezető tisztségviselője jogosult megtenni. A jelölő szervezetek vezető tisztségviselői ... részére olyan meghatalmazást adtak, amely alapján, mint meghatalmazott a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2019. évi általános választásával kapcsolatos jognyilatkozatok megtétele tárgyában a jelölő szervezetek képviselőjére jogosult volt.

Álláspontja szerint a TVB a kifogástevő szervezetek abszolút jogalanyiságát kérdőjelezte meg, illetve jogorvoslathoz fűződő alapvető jogukat korlátozta, amikor fellebbezésüket – a képviselőjük HVB tagságára tekintettel – érdemben nem bírálta el.

Megítélése szerint, a Ve. 223. § (2) bekezdését nem lehet kiterjesztően értelmezni. A törvényalkotó csupán azt szögezi le, hogy a választási bizottság tagja van kizárva a fellebbezés benyújtásából, azt azonban nem rögzíti, hogy a tag által képviselt természetes vagy jogi személyek sem élhetnek a jogorvoslat jogával, vagy a tag kizárása a képviselői jogára is kiterjedne. A TVB jogértelmezése, a kifogástevők jogorvoslathoz való alapvető jogát is korlátozta.

Hivatkozott arra, hogy a TVB korábbi, szintén ... által eljuttatott fellebbezésüket érdemben elbírálta, azokkal szemben semmilyen, az érdemi vizsgálat akadályát képező körülményt nem tártak fel, ilyenre nem hivatkoztak. Álláspontja szerint, a Ve. 2. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt, a választás tisztaságának elvét, és e) pontjában rögzített, a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás elvét sérti az, ha a TVB válogat az ugyanazon személy, mint képviselő által benyújtott fellebbezések közül, a szerint, hogy mikor fogadja el azokat, és mikor nem. Példaként utalt a 126/2019. (IX. 15.) számú, 109/2019. (IX. 10.) TVB határozatokra.

A kérelmező felülvizsgálati kérelme alapos, kifogás nem alapos.

A kérelmező felülvizsgálati kérelme határidőben [Ve. 224. § (2) bekezdés], hiánytalan tartalommal [Ve. 224. § (3)-(5) bekezdések] érkezett, és a kérelmező érintettsége [Ve. 222. § (1) bekezdés] is igazolt volt, ezért a Fővárosi Ítéltábla érdemben vizsgálta a felülvizsgálati kérelmet.

A Ve. 223. § (2) bekezdése szerint nem nyújthat be fellebbezést és bírósági felülvizsgálati kérelmet az ügyben eljáró választási bizottság és annak tagja.

A kérelmező felülvizsgálati kérelmében helyesen hivatkozott arra, hogy a TVB tévesen értelmezte a Ve. 223. § (2) bekezdésében foglalt szabályt. A rendelkezés kifejezetten a választási bizottság tagjára oly módon vonatkozik, hogy saját maga nevében nem nyújthat be jogorvoslati kérelmet. A szabályozás nem vonatkoztatható a természetes személy által, valamely a jogi személy érdekében, képviselőként [Ptk. 6:11. § (1) bekezdés] benyújtott fellebbezésre. A TVB határozatában megfogalmazódó ilyen megszorítást a Ve. nem tartalmaz, és arra nem is lehet következtetni a szabályozásból. A jogorvoslati kérelem ilyen esetben a jogi személy nyilatkozata a sérelmezett határozattal kapcsolatosan. Az érintett szabály nyilvánvalóan nem vonatkoztatható a kérelem fizikai továbbítására sem.

Mivel a kérelmező felülvizsgálati kérelme alapos volt és a TVB határozatában foglalt okból a fellebbezés nem volt elutasítható érdemi vizsgálat nélkül, a Fővárosi Ítéltábla a Ve. 231. § (4) bekezdésében foglalt jogkörében a megelőző eljárást is vizsgálta.

A HVB arra hivatkozással utasította el érdemi vizsgálat nélkül a kifogástevő kifogását, hogy az nem tartalmazta a jogszabálysértés pontos megjelölését.

A Ve. 212. § (2) bekezdésének a) pontja szerint a kifogásnak tartalmaznia kell a jogszabálysértés megjelölését.

A kifogástevő a jogszabálysértést abban határozta meg, hogy a HVI 2019. szeptember 18. napjától nem teszi közzé a nyilvános üléseiről készült jegyzőkönyveket, azok internetes elérése a feltöltés hiányában nem lehetséges. Az ezen magatartással kapcsolatban megsértett jogszabályokat a Ve. 2. § (1) bekezdésének e) és f) pontjaiban meghatározott alapelvek és a Ve. 49. § (2) bekezdésében jelölte meg, és hivatkozott az NVI ügyrendjében foglaltakra is.

A Fővárosi Ítéltábla azt állapította meg, hogy a kifogástevő a szükséghez mérten az állított jogszabálysértést pontosan meghatározott jogszabályhelyek sérelmeként is meghatározta.

Az előadásának alátámasztásául a Ve. 212. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti bizonyítékot is csatolt (képernyőfotók).

A kifogás erre tekintettel nem volt hiányos, a Ve. 215. § (2) bekezdésében foglaltakra hivatkozással érdemi vizsgálat nélkül nem volt elutasítható.

A Fővárosi Ítéltábla érdemben vizsgálta a kifogást.

A kifogástevő a jegyzőkönyvek nyilvánosságra hozásával kapcsolatosan az Érdi Helyi Választási Iroda jogsértésének megállapítását kérte.

A választási irodák feladatait a Ve. 75. § (1) bekezdésének a)-j) pontjai tartalmazzák. Ezek a szabályok nem rendelkeznek kifejezetten a jegyzőkönyvek nyilvánosságra hozataláról.

A Ve. 2. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a választási szervek rendelkezésre álló adatok – törvényben megállapított kivétellel – nyilvánosak.

A Ve. 49. § (2) bekezdése szerint a választási bizottság a határozatát – a személyes adatok kivételével – nyilvánosságra hozza.

A Ve. 2. § (2) bekezdésének szabálya szorosan kapcsolódik a 2. § (1) bekezdésének f) pontjában deklarált, a választási eljárás nyilvánosságának alapelveéhez.

A nyilvánosság biztosításának egyik közvetlen eszköze a választási bizottság határozatának közzétételére való kötelezettség. A Ve. azonban a választási bizottságok üléséről készült jegyzőkönyvek nyilvánosságra hozatalát nem teszi kötelezővé.

A Ve. 40. § (1) és (3) bekezdéseiben, a választási bizottság ülésének nyilvánosságával és a választási bizottság üléséről készülő jegyzőkönyvvel kapcsolatos szabályokból – a Ve. 2. § (1) bekezdésének f) pontjára is figyelemmel – kizárólag az következik, hogy a választási bizottság üléséről készült jegyzőkönyv nyilvános. Nyilvánosságra hozatal jogszabályi kötelezettségének hiányában a nyilvánosság elve nem sérül.

Utal a Fővárosi Ítéltábla arra is, hogy a kifogástevő által hivatkozott példa, mely szerint az NVB az üléseiről készült jegyzőkönyvet közzéteszi, az NVB ügyrendjében, tehát nem jogszabályban foglalt kötelezettség. Az NVB ügyrendjét a Ve. 42. §-ban foglalt rendelkezés szerint, saját maga állapítja meg.

Ebből következően a jegyzőkönyvek nyilvánosságra hozatala a nyilvánosság biztosításának egyik, de nem jogszabályból fakadó kötelező eszköze.

A kifejtettek alapján a Fővárosi Ítéltábla a kifogásban foglaltakat nem találta alaposnak, ezért a kifogástevő kifogását érdemben vizsgálva, azt a Ve. 220. §-a alapján elutasította.

Megjegyzi a Fővárosi Ítéltábla, hogy a kifogásban bizonyítékként hivatkozott URL-cím alapján megtekintette a HVB üléseiről készült jegyzőkönyvek feltöltésére hivatott oldalt, melyen a kifogástevők által hiányolt jegyzőkönyvek a határozathozatalkor már megtalálhatók voltak.

A kérelmezőt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdésének d) pontja szerint teljes személyes illetékmentesség illeti, ezért illetékfizetési kötelezettség nem terheli. Az illeték mértékének megállapítása az Itv. 45/A. § (5) bekezdésén alapul. A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli a Pp. 101. § (1) bekezdése, 102. § (1) bekezdése és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján.

A határozattal szembeni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2019. október 8.

dr. Kisbán Tamás s. k.  
a tanács elnöke, előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s. k.  
bíró

Vojnitsné dr. Kisfaludy Atala Katalin s. k.  
bíró